



Číslo: 1021/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 22. 11. 2021 do 24. 11. 2021

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola	
Sídlo	Záhradná 34, Pezinok
Zriaďovateľ	Mesto Pezinok

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Jarmila Stražayová, riaditeľka materskej školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 1021/2021 - 2022 zo dňa 15. 11. 2021 **inšpekciu vykonala:**

PaedDr. Soňa Lorencová, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materských školách.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa	obecná		
Forma výchovy a vzdelávania	celodenná		
Počet tried	2	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	41	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	4	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	1
Počet pedagogických asistentov	0		

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

Zameranie MŠ nebolo primárne orientované na hudobnú výchovu (ďalej HV) a z toho dôvodu v Školskom vzdelávacom programe Náruč detských hier (ďalej ŠkVP) neboli konkretizované ciele ani špecifikované stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej VVČ) so zameraním na rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí (ďalej HG). V dokumente boli konkretizované podporné aktivity napr. krúžok Tanečníček a aktivity realizované v spolupráci s rodičmi napr. Deň matiek, Vianočná besiedka, Rozlúčka s predškolákmi, ktoré vytvárali podmienky na uplatnenie a rozvíjanie hudobnosti detí a rozvíjanie ich HG.

Činnosť poradných orgánov sa v rámci HV zameriavala najmä na interné vzdelávanie¹ a na zhodnotenia zistení z kontrolnej činnosti². V rozhovore s učiteľkami a vedením MŠ bolo zistené, že informácie zo vzdelávania učiteľky implementovali do VVČ s ohľadom na podmienky triedy a možnosti detí, zaujímavé informácie, overené postupy a námety na realizáciu aktivít si v rámci MŠ učiteľky vzájomne zdieľali. Na zasadnutí pedagogickej rady neboli diskutované pokroky detí v oblasti HV, uvedená oblasť nebola ani súčasťou pedagogickej diagnostiky a pokroky detí z HV boli monitorované prevažne formou neštruktúrovaného pozorovania. Z rozhovorov bolo ďalej zistené, že v záujme podpory pozitívneho vzťahu detí k hudbe a rozvíjania ich HG MŠ zabezpečila pre deti Týždeň tanečných workshopov. V MŠ boli vytvárané podmienky na uplatnenie HG aj v rámci verejných prezentácií (spoločensko-kultúrne podujatia) - hra detí na rôznych hudobných, rytmických nástrojoch, rytmizácia slov, piesní, riekaniek, v MŠ realizovali cvičenia s hudbou a počas popoludňajšieho odpočinku detí učiteľky využívali prvky muzikoterapie. Výchovu a vzdelávanie detí zabezpečovali kvalifikované učiteľky. Materiálno-technické vybavenie MŠ zodpovedalo požiadavkám ŠVP. Súčasťou vybavenia HV bol klavír, Orffov inštrumentár, audiovizuálna technika, množstvo CD, DVD s detskými piesňami, široká škála hudobných, zvukových hračiek a hudobných nástrojov určených pre deti. V MŠ boli dostupné odborné a metodické materiály staršieho i aktuálnejšieho vydania. Digitálna technika umožňovala dohľadanie potrebných materiálov z HV v online priestore. Niektoré z učiteliek mali vlastné portfóliá z HV, ktoré aktívne využívali v plánovaní a realizácii VVČ s deťmi. V MŠ nebola zriadená hudobná miestnosť, centrum hudobnej gramotnosti ani hudobný kútik.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Počas hospitácie bolo v triede 3 – 4-ročných detí prítomných 9 z 21 evidovaných detí. Počas hospitácie neboli zámery VVČ cielene zamerané na rozvíjanie HG u detí. Učiteľka podľa situácie vytvárala podmienky pre činnosti s hudobným zameraním, ich integrovaním do plnenia zámerov iných vzdelávacích oblastí v rámci jednotlivých organizačných foriem denného poriadku. Podporovala záujem detí o hudobné činnosti prostredníctvom citového zážitku. V rámci ranných hier a hrových činností deti počúvali detské piesne, ktoré ich inšpirovali k spontánnemu speváckemu a pohybovému vyjadreniu obsahu myšlienky a nálady počúvaných piesní. Niektoré z detí spontánne vyhľadávali hru na dostupných hudobných a zvukových hračkách a detských hudobných nástrojoch v triede. V realizovanom zdravotnom

¹ Využívanie alternatívnych hudobných nástrojov pri práci s deťmi (samoštúdium); Rozvíjanie poznania o ľudových zvykoch a tradíciách (samoštúdium); Hudobná výchova hravo a zábavne (online_ RAABE)

² so zameraním u detí: na ich schopnosť hudobne sa prejavíť; so zameraním u učiteliek: využívanie dostupných detských hudobných nástrojov a audiotechniky v hudobných činnostiach detí;

cvičení si deti zdokonaľovali citlivosť pre tempo v spojení s vykonávaním elementárnych pohybov - pochod, beh, poskok, tanečné pohyby na motív hudby. Deti adekvátne reagovali na kontrastnú zmenu tempa zvuku rytmického nástroja, ktorého tempo udávala učiteľka. Voľný časový priestor³ počas dňa bol situačne využitý na objavovanie súvislostí rytmu s rečou, uplatňované boli rôzne hry so slovami s ich výraznou deklamáciou, čím bol stimulovaný rozvoj zmyslu pre rytmus a podporovaná sluchová analýza u detí. Vo vzdelávacej aktivite organizovanej v skupine od 1 – 5 detí s primárnym zameraním na určovanie počtu prvkov deti realizovali aj činnosti s hudobným zameraním. Spievali pieseň Malý počtár a iné známe piesne, v obsahu ktorých bola vyjadrená početnosť, čím bola HV integrovaná vo vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami. Deti spievali prirodzene, poznali text a melódiu piesní a reagovali na dirigentské gestá učiteľky, ktorá bola pri speve pre deti vzorom, spievala intonačne čisto, v hlasovej polohe a v hlasovom rozsahu detí a motivovala ich k uplatneniu správneho dýchania pri speve. Počas vzdelávacej aktivity deti spoločne s učiteľkou prednášali riekanky, vyčítanky a básničky. Rytmizáciu slov spájali s hrou na telo. Na vyjadrenie synchronnej rytmizácie využívali tleskanie do dlaní pred sebou, postojačky, posediačky, plieskanie rúk o stehná súčasne oboma rukami sediac na zemi a rytmus určovali aj dupaním postojačky celým chodidlom. Na udržanie tempa rytmu učiteľka využívala tamburínu, hru na telo, ktorou udávala tempo a vytvárala tým metrický pôdorys pre rytmizáciu. Pre deti bol známy obsah spievaných piesní, hovorených riekaniek, vyčítaniek, básničiek, čím bola podporovaná ich aktívna i pasívna slovná zásoba. Menej známe riekanky deti imitačne opakovali po učiteľke na základe jej pohybu a hovoreného slova. Učiteľka však nezvolila pomalšie tempo reči pri interpretovaní riekaniek, v dôsledku čoho niektoré deti nedokázali zachytiť text a aktívne participovať na realizovanej činnosti. Počas pobytu vonku deti využívali hudobno - dramatické prvky pri vyjadrovaní obsahu spievaných piesní a hraní hudobno-pohybových hier aj podľa vlastných pravidiel. Učiteľka efektívne využívala prostredie MŠ na spevácke, hudobné, rytmické a hudobno-pohybové činnosti, poskytovala deťom pravidelnú spätnú väzbu, podporovala ich v uplatňovaní hodnotiacich a sebahodnotiacich spôsobilostí aj v oblasti HV .

Analýzou dotazníkov bolo zistené, že všetky učiteľky realizovali vzdelávacie aktivitu v rozsahu 2 – 3 x do mesiaca, podľa 1/3 učiteliek v intervale raz za týždeň a ostatné činnosti s hudobným zameraním boli realizované v rozsahu 30 minút týždenne, 2/3 učiteliek nevedeli časovú frekvenciu uvedených činností posúdiť. Učiteľky spravidla hodnotili pokroky detí v oblasti HV (odpoveď áno - 1, skôr áno - 2). Vo VVČ všetky učiteľky preferovali hudobno-pohybové činnosti, 2/3 percepčné, hudobno-dramatické, vokálne a rytmické činnosti a najmenšiu preferenciu mali u učiteliek inštrumentálne činnosti. Z dotazníkov bolo ďalej zistené, že všetky učiteľky vo VVČ realizovali činnosti s rytmom a rečou, prepájali činnosti s hudobným a predčitateľským zameraním. Podľa 2/3 z nich integrovali HV do VVČ, realizovali s deťmi tzv. prípravné cvičenia, väčšina si overovala, či deti porozumeli slovám, obsahu, myšlienke v piesni a hudobnej skladbe (odpoveď áno - 1, skôr áno - 2). Podľa 2/3 učiteliek umožňovali deťom vyjadrovať vlastné myšlienky, pocity, nálady, zážitky hrou na rytmických a melodických nástrojoch. Vo VVČ učiteľky využívali klavír, ústnu harmoniku a iné vlastné hudobné nástroje. Najčastejšie problémy pri príprave a realizácii činností s hudobným zameraním vnímala 1/3 učiteliek v organizačnej náročnosti aktivít vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a momentálne dispozície detí, ich spokojnosť bola zároveň ovplyvnená počtom detí v triedach a vzťahom učiteliek k HV.

³ napr. pri príprave na činnosti súvisiace so zabezpečením životosprávy, pri príprave na pobyt vonku

2 ZÁVERY

MŠ nebola cielene zameraná na HV a z toho dôvodu v ŠkVP neboli konkretizované ciele ani stratégie VVČ k uvedenej oblasti. V dokumente boli uvedené podporné aktivity, ktoré podporovali hudobnosť a rozvíjali HG u detí. Činnosť poradných orgánov bola v oblasti HV zameraná na interné vzdelávanie, vzájomné zdieľanie informácií, poznatkov a skúseností, diskutované boli závery kontrolnej činnosti v tejto oblasti. Výchovu a vzdelávanie v MŠ zabezpečovali kvalifikované učiteľky. SMŠ realizovala tanečný krúžok, týždeň tanečných workshopov a verejné prezentácie (spoločensko-kultúrne podujatia), v ktorých deti uplatňovali a rozvíjali si HG. V MŠ sa realizovali cvičenia detí s hudbou a využívali prvky muzikoterapie v rámci popoludňajšieho odpočinku. Pokroky detí boli monitorované neštruktúrovaným pozorovaním, učiteľky na plánovanie a realizáciu VVČ využívali vlastné portfóliá. V MŠ boli dostupné staršie i aktuálnejšie publikácie k HV a deti i učiteľky mohli aktívne využívať materiály sprístupnené v online priestore vďaka dostupným digitálnym technológiám. Materiálno - technické vybavenie MŠ zodpovedalo požiadavkám ŠVP, potrebám učiteliek a detí. V MŠ nebol zriadený hudobný kútik, centrum HV ani hudobná miestnosť.

Zameranie VVČ v čase hospitácie nebolo primárne zamerané na HV, napriek tomu boli činnosti s hudobným zameraním integrované do jednotlivých organizačných foriem denného poriadku. Podporovaná bola hudobnosť detí a rozvíjaná HG počúvaním detských piesní a ich spontánnym speváckym a pohybovým vyjadrením. V zdravotnom cvičení bola u detí stimulovaná citlivosť pre tempo, počas dňa bol podporovaný rozvoj zmyslu pre rytmus a sluchová analýza. Vo VVČ deti spievali známe piesne s obsahovým zameraním na vyjadrenie početnosti vzhľadom na stanovené zámery VVČ vo vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami. Deti spievali prirodzene, poznali text a melódiu piesní a učiteľka bola pre deti vhodným hudobným vzorom. Opakovali si známe riekanky, básničky, vyčítanky, čím bola rozvíjaná u detí pasívna a aktívna slovná zásoba a hrou na telo podporovaný zmysel pre rytmizáciu. Menej známe riekanky učiteľka občasne interpretovala pre deti rýchlou rečou, čím bola limitovaná angažovanosť detí, ktoré nedokázali zachytiť text riekanky. Vo VVČ počas pobytu vonku uplatňovali deti aj hudobno-dramatické prvky. Analýzou dotazníkov zadávaných učiteľkám bolo zistené, že vzdelávacie aktivity k HV realizovali 2 - 3 x do týždňa, preferovali hudobno-pohybové hry vo VVČ, najmenej využívali inštrumentálne činnosti. Cielene realizovali s deťmi činnosti na prepojenie rytmu a reči, prípravné cvičenia v HV, aktívne využívali hudobné nástroje. Problémy pri príprave a realizácii HV vnímali v súvislosti s organizačnou náročnosťou vzhľadom na individuálne potreby detí, realizácia bola ovplyvnená počtom detí v triedach a vzťahom učiteliek k HV.

SILNÉ STRÁNKY

- materiálno-technické vybavenie MŠ k HV;
- integrovanie HV do zámerov VVČ s nehudobným zameraním;
- podporovanie hudobnosti detí a rozvíjanie ich pozitívneho vzťahu k hudbe.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- zohľadňovanie osobitosti detí vo VVČ (zvoliť pomalšie tempo reči pri interpretácii menej známych piesní, riekaniek, aby deti dokázali zachytiť text);
- monitorovanie dosiahnutých pokrokov detí prostredníctvom evaluačných otázok

uvedených k HV v ŠVP.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. Odporúča:

- 1.1 zohľadňovať pri realizácii VVČ individuálne a vekové osobitosti detí;
- 1.2 uplatňovať evaluačné otázky definované v ŠVP na monitorovanie dosiahnutých pokrokov a napredovania detí v HV;
- 1.3 vytvoriť v triedach MŠ kútiky alebo centrá HV pre efektívnejšie využívanie dostupných pomôcok z HV učiteľkou i deťmi.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program Náruč detských hier;
2. školský poriadok;
3. denný poriadok;
4. triedna kniha;
5. plány výchovno-vzdelávacej činnosti;
6. evidencia dochádzky detí;
7. plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov;
8. ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov;
9. hospitačné záznamy;
10. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady a metodického združenia;
11. dokumentácia spojená s organizovaním výletov, exkurzií, sezónnych kurzov a iných aktivít v MŠ;
12. pedagogická diagnostika detí;
13. osvedčenia z absolvovaných vzdelávaní;
14. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení za školský rok 2020/2021.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Soňa Lorencová

Dňa: 17. 12. 2021

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:
PaedDr. Soňa Lorencová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Jarmila Stražayová

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 10. 01. 2022
v Bratislave:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:

PaedDr. Soňa Lorencová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Jarmila Stražayová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
*(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných
od prerokovania):*

Jarmila Stražayová

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Soňa Lorencová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti